

Ντούσαν Σιτσάνοκι

Ορισμένα από τα Γλυπτά του Παρθενώνα, όπως εκτίθενται στο Βρετανικό Μουσείο

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ
ΜΕΛΙΝΑ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Στο κατάμεστο Θέατρο Χωρέμη του Κολλεγίου Αθηνών, προσκεκλημένος του Συλλόγου Αποφοίτων του Κολλεγίου, ο πανεπιστημιακός Ντούσαν Σιτσάνοκι και πρόεδρος της Ελβετικής Επιτροπής για την Επανάωση των Γλυπτών του Παρθενώνα παρουσίασε το βίντεο της Επιτροπής «Λαχταρώντας το φως του Αιγαίου», στο οποίο μιλούν κορυφαίες προσωπικότητες υπέρ της οριστικής επιστροφής των Γλυπτών. Ο κορυφαίος στοχαστής εξήγησε στην ομιλία του «Επανάωση των Γλυπτών: ένα δώρο στην παγκόσμια νεολαία» τις θέσεις της Ελβετικής Επιτροπής για το ζήτημα. Ιδρυτής του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Γενεύης το 1969, ο Ντούσαν Σιτσάνοκι διατέλεσε επίσης σύμβουλος του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2004-2014), Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο. Η Ελβετική Επιτροπή συνεργάζεται στενά με τη Διεθνή Επιτροπή (υπό την ομπρέλα της οποίας συνασπίζονται οι 19 επιτροπές που υπάρχουν παγκοσμίως), όπως επίσης με την ΕΕ και την UNESCO.

Η διεκδίκηση της επανένωσης των Γλυπτών του Παρθενώνα έχει ξεκινήσει εδώ και δεκαετίες χωρίς αποτέλεσμα. Τι πιστεύετε ότι θα μπορούσε να αλλάξει στην τακτική της διεκδίκησης;

«Προσωπικά έχω δύο μεγάλα όνειρα: την Ενωμένη Ευρώπη και την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα, στην ουσία πρόκειται για το ίδιο όραμα. Ο Παρθενώνας είναι ένα μοναδικό σύμβολο του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Πιστεύω λοιπόν πως θα πρέπει να θεθεί σε ευρωπαϊκή βάση η διεκδίκηση της επανένωσης, είναι ζήτημα ευρωπαϊκό και όχι μόνο ελληνικό, όπως ήταν αρχικά η επικοινωνιακή γραμμή».

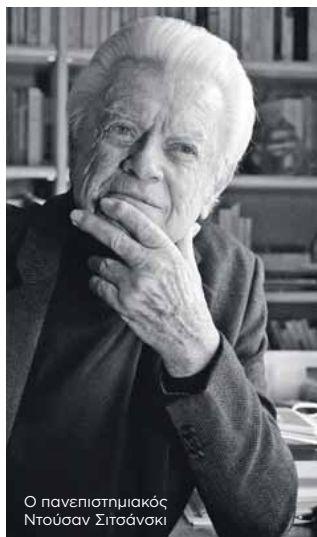
Ποια πιστεύετε ότι είναι τα λάθη που έχουν γίνει από την ελληνική κυβέρνηση και τους Έλληνες εν γένει;

«Ήταν λανθασμένος ο χειρισμός να ζητήσουμε από το Βρετανικό Μουσείο να “δανειστούνε” τα Γλυπτά. Τα Γλυπτά δεν ανήκουν ούτε στο Βρετανικό Μουσείο ούτε στη Μ. Βρετανία, ανήκουν στην Ελλάδα και θα πρέπει να επιστρέψουν οριστικά εδώ, πόσω μάλλον όταν έχει δημιουργηθεί ένα από τα καλύτερα μουσεία του κόσμου, ειδικά για την Ακρόπολη. Τα Γλυπτά του Παρθενώνα αποτελούν μια αδιάσπαστη ενότητα, έχουν μια αφηγηματικότητα, ξεδιπλώνονται σχεδόν σαν κινηματογραφική ταινία. Επίσης, είναι λάθος να επιτρέψουμε τη χρήση του όρου “Ελγίνεια Μάρμαρα”, πολύ περισσότερο να τη χρησιμοποιούμε εμείς. Ποια “Ελγίνεια”; Είναι τα Γλυπτά του Παρθενώνα που εκλάπησαν από τον Ελγιν, ο οποίος μάλιστα φυλακίστηκε στη Γαλλία για τρία χρόνια καθ’ οδόν προς τη Βρετανία».

Ο ποτάμιος θεός Ιλισσός, γλυπτό που ο λόρδος Ελγιν αφαίρεσε από τον Παρθενώνα

«Ο ΠΑΡΘΕΝΩΝΑΣ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΕΕ»

Ο πρόεδρος της Ελβετικής Επιτροπής για την Επανάωση των Γλυπτών του Παρθενώνα υποστηρίζει απερίφραστα ότι το φλέγον ζήτημα πρέπει να θεθεί σε ευρωπαϊκή βάση

Ο πανεπιστημιακός Ντούσαν Σιτσάνοκι

Πώς θα μπορούσε να συμφωνήσει το Βρετανικό Μουσείο με την προοπτική της οριστικής επιστροφής, όταν αρνείται σθεναρά;

«Έχει ανοίξει μια συζήτηση για τη πιθανότητα να προσφέρουμε ως αντάλλαγμα, στο πλαίσιο μιας φιλικής συμφωνίας και ως ένδειξη καλής θελήσεως, εκθέματα που θα επιλέξει η ελληνική πλευρά».

Στη λογική της επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα θα πρέπει να επιδιώξουμε την επιστροφή ελληνικών θησαυρών και από άλλα μουσεία;

«Η γνώμη μου είναι πως όχι, ακριβώς γιατί μπορούν να εκτεθούν αυτόνομα, όπως για παράδειγμα η Νίκη της Σαμοθράκης. Η περίπτωση του Παρθενώνα

είναι μοναδική. Ωστόσο, αν άλλα μουσεία επέλεγαν να επιστρέψουν κάποια εκθέματα, η ηθική πίεση προς το Βρετανικό Μουσείο θα ήταν πολύ μεγάλη».

Δεν θα έπρεπε κατά τη γνώμη σας να επιλέξουμε τη νομική οδό;

«Όχι, πιστεύω ότι έχει βαρύνουσα σημασία να πιέσουμε διπλωματικά και να επηρεάσουμε σημαντικά την κοινή γνώμη. Νομικά ασφαλώς δεν υπάρχει κανένα επιχείρημα υπέρ της βρετανικής πλευράς. Δεν έχει βρεθεί πουθενά “φιρμάνι” του σουλτάνου (σ.σ.: έγγραφη εντολή σουλτάνου) που να επιτρέπει στον λόρδο Ελγιν, πρεσβευτή τότε της Μ. Βρετανίας στην Κωνσταντινούπολη, τέτοιες ενέργειες. Υπάρχει μόνο ένα ανυπόγραφο έγγραφο που δίνει την άδεια στα συνεργεία του Ελγιν να ζωγραφίσουν αντίγραφα και να φτιάξουν εκμαγεία. Πρόκειται για κλοπή. Ωστόσο, η διπλωματική οδός είναι προτιμητέα. Υπάρχουν δημοσκοπήσεις που δείχνουν πως τόσο ο βρετανικός λαός όσο και βουλευτές του Βρετανικού Κοινοβουλίου τάσσονται υπέρ της επιστροφής των Γλυπτών. Ο Τζέρεμι Κόρμπιν έχει μάλιστα δηλώσει πως αν εκλεγεί Πρωθυπουργός θα επιστρέψει τα Γλυπτά. Πιστεύω πως πρέπει να δουλέψουμε εντατικά σε επικοινωνιακό επίπεδο και να απευθυνθούμε ιδίως προς τους νέους ανθρώπους, βλέπουμε εξάλλου τη δυναμική τους και στο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής».

Τι πιστεύετε ότι θα πρέπει να κάνει άμεσα η ελληνική κυβέρνηση;

«Να απευθυνθεί στα ευρωπαϊκά όργανα προκειμένου η διεκδίκηση να γίνει σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί ένα θαύμα, η επίτευξη της Ένωσης τόσων πολιτισμών είναι ένα θαύμα. Ο Παρθενώνας θα έπρεπε να αποτελεί σύμβολο της ΕΕ».

Επιπλέον, έχει καταρρεύσει το επιχείρημα της «προστασίας» των Γλυπτών από τη μόλυνση του περιβάλλοντος που για χρόνια προέτασε η βρετανική πλευρά με τη δημιουργία του Μουσείου της Ακρόπολης.

«Τα Γλυπτά πρέπει να επιστρέψουν στο μεσογειακό φως. Είχε γίνει άλλωστε ειδική μελέτη από τον αρχιτέκτονα Μπερνάρ Τσομφί για τον τρόπο που θα διαχέεται το φως εντός του Μουσείου, έτσι ώστε τα φωτίζονται τα Γλυπτά εντός του κτιρίου σχεδόν με τον ίδιο τρόπο που συμβαίνει φυσικά στον Παρθενώνα. Κι όχι να βρίσκονται κλεισμένα σε μια σκοτεινή αίθουσα, και μάλιστα να εκτίθενται τόσο κοντά στους επισκέπτες. Επιπλέον, ας μην ξεχνάμε πως το Μουσείο της Ακρόπολης είναι ένα ειδικό μουσείο, αφορά ακριβώς την Ακρόπολη και συνδιαλέγεται με τον Ιερό Βράχο, όταν το Βρετανικό Μουσείο αφορά τον παγκόσμιο πολιτισμό. Όπως είχε πει και ο Ροντέν, “όσα ηλεκτρικά φώτα κι αν τα λούζουν δεν θα τα επιδοδίσουν από το να αναζητούν αιώνια το γλυκό φως που εξύμνησε ο Ομηρος”».

